

Номчулгага ажық кичээл: «Уш чуул эртэмниг оол»

тургузукчузу:
эге класстар башкызы
Тулуш Венера Алексеевна.

Конгавыс-даа дынзыг эдип,
Кичээливис эгеледи.
Кичээнгейни хаара тудуп,
Коргенивис сактып алыл.
Чангыс-даа чуул эрттиrbейн,
Кончуг таптыг дыннаалынар.
Номувусту эптиг салгаш,
Саат чокка номчуулунар.

Улустун аас чогаалы. Улус чоннун аразында аас хевирге тарап чоруур чогаалдар. Тускай бижээн автору чок, ынчалза-даа бугу чоннун идеалы улустун аас чогаалында синниккен. Тоолдар, тывызыктар, улегер домактар, дурген чугаалар, узун тыныш, когудуглар, ырылар, кожамыктар, тоогу чугаалар.

Тыва тоолдар оранынче аян-чорук

Родители – упор, опора,
Выращенный скот – подпорка
(Ада-ие – даянгыш,
Азыраан малы - чоленгииш)

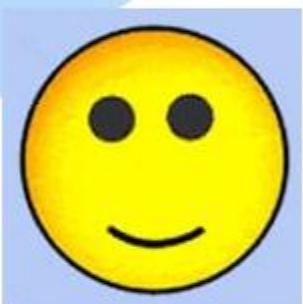

Сула шимчээшкүн
Футбол ойнаар – буттар шимчээр,
Бокс ойнаар – холдар шимчээр.
Волейболдаар – хөрлип өзөр... Артывысчे
холду сунаал.
Өрүү херил, чайганыыл,
Оожум таваар олуруп аал!

Карактарга сула шимчээшкүн

Кичээлде шупту билиглер менээ
билдингир болду, ону эки билип алдым

Кичээлде арай-ла бергедежип турдум,
ынчалза-даа шупту чуулдерни билип
алдым

Кичээлде бергедежип турдум, чуу-даа
билип албадым

**Кичээл төнген.
Байырлыг!**

Тыва кижинин чурттаар оран-савазы - ог.

Ог. Тыва чуртунга чоруп чораан даштыкы эртемден огну магадап, мынчаар чугаалаан: «Коорге ковейдаа бол, кодурерге чиик, дарый эптей тыртып аар, бускаш чудуреринге будун шактын херээ чок, магалыг-ла кижи чурттаар оран-сава-дыр». Тыва этнографиянын шинчилекчили Л.П.Потапов оорубиле чугаалажып ора: «Тыва ог дег эптиг, чиик, изигде серийн, соокта чылыг оран-саваны делегейде кымдаа чогаадып шыдаваан чуве-дир» дээни тыва чоннун амыдырал – чурталгазында бадыткаттынган.

